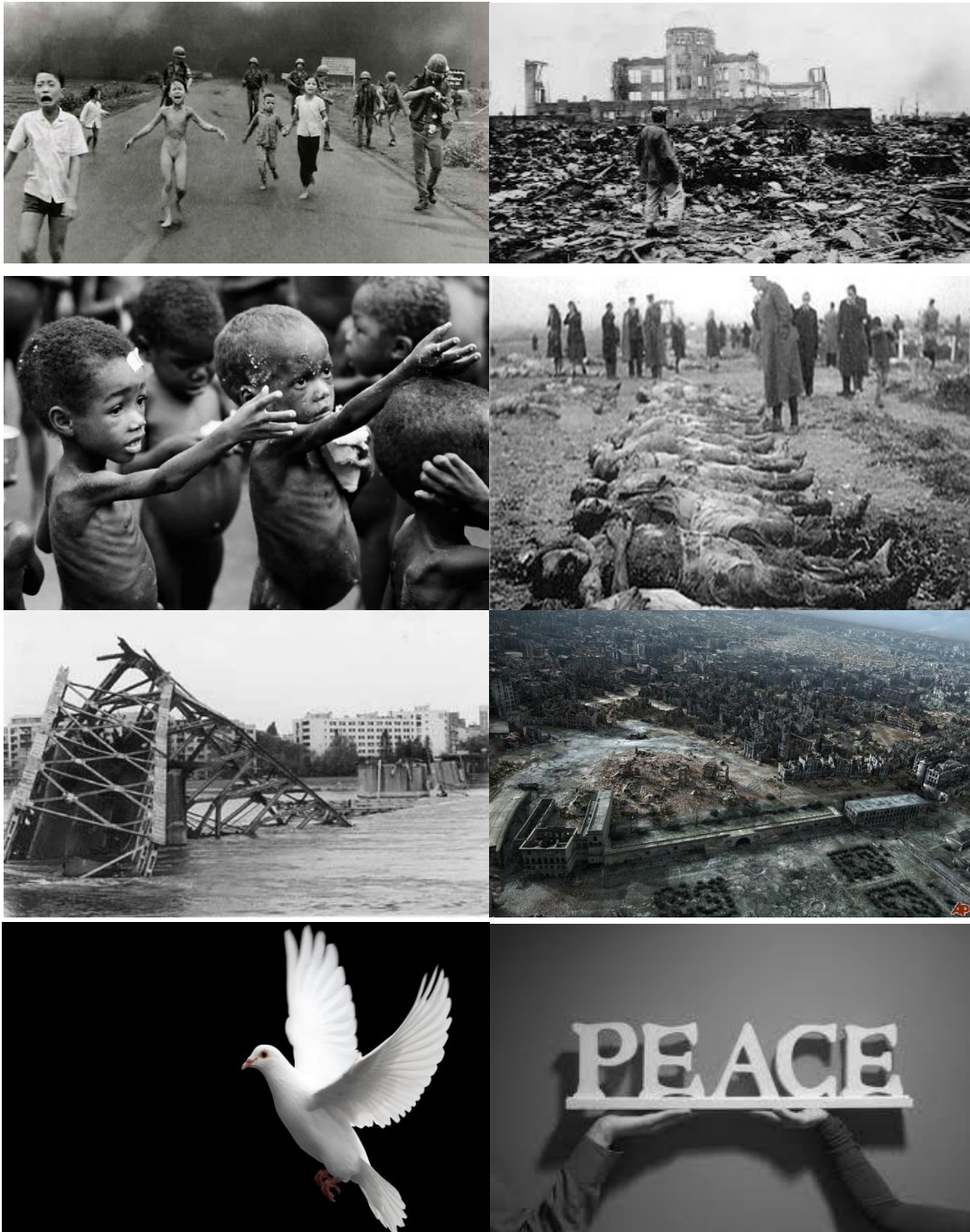

ΠΟΛΕΜΟΣ-ΕΙΡΗΝΗ

ΠΟΛΕΜΟΣ- ΕΙΡΗΝΗ

ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ

Πόλεμος είναι η **ένοπλη σύγκρουση** ανάμεσα σε δύο ή περισσότερα κράτη ή ανάμεσα σε ομάδες εντός του ίδιου κράτους (εμφύλιος). Ο τρόπος επίλυσης των διαφορών με τη δύναμη των όπλων οδηγεί αναπόφευκτα στην καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και στην αναστολή της προόδου σε κάθε τομέα της ανθρώπινης δραστηριότητας

Ειρήνη είναι η κατάσταση φιλίας, αμοιβαίας κατανόησης, αρμονικής συνύπαρξης ανθρώπων ή λαών, η επιθυμία τους για τη διατήρηση της ηρεμίας, της τάξης και της αρμονίας, για την επικράτηση ενός κόσμου χωρίς συγκρούσεις και αντιπαλότητες. Όταν όμως σήμερα γίνεται λόγος για την ειρήνη γενικά, κανείς δε σκέφτεται την αρμονική αλληλεγγύη των ανθρώπων ούτε την πλήρη εξέλιξη του ανθρώπου από ψυχολογική άποψη, **αλλά το μη πόλεμο**.

ΜΟΡΦΕΣ

Ανάλογα με το σκοπό του **ένας πόλεμος** χαρακτηρίζεται:

- Αμυντικός
- Κατακτητικός
- Απελευθερωτικός
- Ιερός

Όταν αντίπαλες είναι κοινωνικές ομάδες της **ίδιας χώρας**

- Εμφύλιος (πολιτικοί λόγοι)

Ανάλογα με **τα μέσα** που χρησιμοποιούνται:

- Πυρηνικός
- Χημικός-βιολογικός
- Συμβατικός

Όταν υπάρχει διαρκής **απειλή πολέμου**

- Ψυχρός

Ειρήνη

- **Παγκόσμια:** φιλία μεταξύ των λαών, πραγματική αρμονία.
- **Εθνική:** ομοψυχία, αλληλεγγύη μεταξύ των ομοεθνών.
- **Ατομική:** ψυχική γαλήνη και ηρεμία.
- **Οικογενειακή:** αρμονικές και φιλικές διαπροσωπικές σχέσεις μέσα στην οικογένεια.

Ο κατακτητικός πόλεμος αποσκοπεί στην κατάκτηση εδαφών και των πλουτοπαραγωγικών πηγών τους (π.χ. Α' και Β' Παγκόσμιος Πόλεμος).

Ο εθνικοαπελευθερωτικός πόλεμος έχει ως σκοπό την ανεξαρτησία του έθνους-κράτους που βρίσκεται υπό ξένη κατοχή. Αφειρητά του είναι η εθνική αφύπνιση του λαού, ο οποίος οδηγείται σε βίαιη αντιπαράθεση με τον κατακτητή για την ανεξαρτητοποίησή του [π.χ. Ελλάδα (1821), Ινδία (1949), Βιετνάμ (1954), Αλγερία (1962), Παλαιστίνη - αγώνας που διαρκεί από το 1920 μέχρι σήμερα].

Ο θρησκευτικός πόλεμος στηρίζεται στο φανατισμό των ομάδων με διαφορετικές θρησκευτικές πεποιθήσεις, πίσω όμως από τις οποίες υποκρύπτονται συχνά οικονομικά και πολιτικά κίνητρα. [π.χ.οι σταυροφορίες το Μεσαίωνα, ο Τριακονταετής πόλεμος (1618-1648) μεταξύ των προτεσταντικών πριγκιπάτων και των καθολικών ηγετών/εκπροσώπων της Αγίας

Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας].

Ο εμφύλιος πόλεμος διεξάγεται μεταξύ ομοεθνών, με στόχο την κατάκτηση της πολιτικής εξουσίας [π.χ. Ελλάδα (1946-1949), Ισπανία (1936-1939) Ελ Σαλβαδόρ (1991), Βοσνία-Ερζεγοβίνη (1995)].

Ψυχρός Πόλεμος

Έτσι ονομάστηκε ο γεωπολιτικός, ιδεολογικός και οικονομικός αγώνας μεταξύ των δυο υπερδυνάμεων, Η.Π.Α. και Ε.Σ.Σ.Δ. μετά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Κράτησε από το 1947, μέχρι την πτώση του τείχους του Βερολίνου στις 11 Νοεμβρίου 1989 και λίγο αργότερα την πτώση των κομμουνιστικών καθεστώτων στα άλλα κράτη επιρροής της Ε.Σ.Σ.Δ.

Ονομαζόταν Ψυχρός Πόλεμος γιατί δεν έγινε ποτέ πόλεμος μεταξύ των Η.Π.Α. και της Ε.Σ.Σ.Δ.. Ο "πόλεμος" έγινε με τη μορφή **αγώνα επικράτησης σε διάφορους τομείς** όπως τα συμβατικά και τα πυρηνικά όπλα, τα δίκτυα συμμαχιών, την οικονομία, με οικονομικούς αποκλεισμούς, προπαγάνδα, κατασκοπεία, πολέμους σε περιφερειακά κράτη, και ανταγωνισμό για την κατάκτηση του διαστήματος

ΣΤΑΣΕΙΣ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ

Οι αμυντικοί και απελευθερωτικοί πόλεμοι θεωρούνται δίκαιοι, σε αντίθεση με τους επιθετικούς, και καλλιεργούν την εθνική συνείδηση, την αλληλεγγύη, την αγωνιστικότητα, τον ηρωισμό. Οι περισσότεροι άνθρωποι δικαιολογούν αυτές τις μορφές πολέμου και **μάχονται ενάντια σε κάθε επεκτατικό και άδικο πόλεμο**

Υπάρχουν και φιλοπόλεμοι που εφαρμόζουν τη ρήση των Ρωμαίων «αν θέλεις ειρήνη παρασκεύαζε πόλεμο» και θεωρούν τον πόλεμο πηγή έμπνευσης στις τέχνες και τα γράμματα, πηγή δημιουργίας στις επιστήμες, αναγκαίο συστατικό εκτόνωσης και ψυχικής ισορροπίας, αναγκαιότητα, μέσο διατήρησης της οικολογικής ισορροπίας.

ΑΙΤΙΕΣ ΠΟΛΕΜΟΥ-ΛΟΓΟΙ ΠΟΥ ΚΑΘΙΣΤΟΥΝ ΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗ ΕΥΘΡΑΣΤΗ ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΜΑΣ

Είναι σαφές ότι τα αίτια διεξαγωγής των πολέμων καλύπτονται συχνά με το μανδύα **των πολιτικών, κοινωνικών, φυλετικών, θρησκευτικών και άλλων απειλών**. Εντούτοις, **οι εδαφικές διεκδικήσεις, οι ιμπεριαλιστικές τάσεις και κάθε λογής συμφέροντα** κρύβονται πίσω από τις πολεμικές συγκρούσεις. Οι ισχυροί, λόγω χάρη, επικαλούνται την αποκατάσταση της δημοκρατίας ή την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ως πρόσχημα για τη στρατιωτική επέμβαση της χώρας τους, προκειμένου να κερδίσουν τη στήριξη του λαού τους· δηλαδή τα ταπεινά αίτια καλύπτονται από δήθεν ευγενέστερα

Οικονομικός τομέας

- Ο ανελέητος **ανταγωνισμός κρατών και πολυεθνικών**, προκειμένου να εξασφαλίσουν την οικονομική κυριαρχία, την εκμετάλλευση των πλουτοπαραγωγικών πηγών και του ορυκτού πλούτου.
- Τα τεράστια **συμφέροντα των πολεμικών βιομηχανιών**: κάθε χρονική στιγμή ανά την υφήλιο επιβάλλεται να συντηρούνται οι υπάρχουσες εστίες πολέμου και να πυροδοτούνται νέες που θα στηρίξουν την πολεμική βιομηχανία.
- Οι στρατιωτικοί ανταγωνισμοί και η **τελειοποίηση των όπλων μαζικής καταστροφής**, που απορροφούν μεγάλα χρηματικά κονδύλια.
- Η παγκόσμια **οικονομική κρίση** και ειδικότερα η **ενεργειακή κρίση**, η οποία προκαλεί πολεμικές συρράξεις για τον έλεγχο των ενεργειακών πηγών μπορεί να ανατρέψει την παγκόσμια ειρήνη. Η εμφάνιση συνεχώς καινούριων εστιών

πολέμου σε πολλά μέρη του κόσμου υποσκάπτουν τη διεθνή συνεργασία και την παγκόσμια ισορροπία.

Κοινωνικός τομέας

- Οι κοινωνικές αντιθέσεις, οι αδικίες, η άνιση κατανομή του πλούτου (οι κοινωνίες αφθονίας σε έντονη αντίθεση με τις κοινωνίες ανέχειας) και τα έντονα οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα (π.χ. μειονοτικά) αυξάνουν την επιθετικότητα των λαών που υποφέρουν.
- Για τα εσωτερικά προβλήματα μιας κοινωνίας σε κρίση (φαλκίδευση της δημοκρατίας, εχθρική αντιμετώπιση προς τον άνθρωπο), χρησιμοποιείται ο πόλεμος ως μέσο αποπροσανατολισμού του λαού, επικράτηση επί του αντιπάλου προβάλλεται ως ενωτικό στοιχείο του κοινωνικού ιστού.
- Οι ιστορικές αντιπαλότητες, ιδίως μεταξύ όμορων κρατών, διαμορφώνουν - ένα υπόβαθρο πρόσφορο για εμφάνιση προκαταλήψεων και στερεοτύπων και για εκδήλωση φανατισμού, που διαιωνίζεται μέσω της εκπαίδευσης (π.χ. στο μάθημα της ιστορίας έντονα προβάλλεται το εθνικό στοιχείο, παραποιείται η πραγματικότητα, διαστρεβλώνονται τα γεγονότα). Κατά συνέπεια, «παγώνουν» οι αμοιβαίες υποχωρήσεις και οι λαοί αδυνατούν να βρουν κοινή, συμβιβαστική και ειρηνική λύση στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν

Εθνικός τομέας

- Η αναβίωση εθνικιστικών και μεγαλοϊδεατικών οραμάτων αλλά και οι ρατσιστικές τάσεις πυροδοτούν τις βίαιες συγκρούσεις και τον πόλεμο. Ο φανατισμός σε εθνικό και διακρατικό επίπεδο ενισχύει τους εθνικισμούς, διαρρηγνύει τη συνοχή των λαών, οδηγεί σε εμφύλιους πολέμους. Ειδικότερα, ωθεί στην προγονολατρία και την εθνική εσωστρέφεια, καθώς θεωρεί απορριπτέα και τα γόνιμα στοιχεία που προέρχονται από άλλους λαούς, αφού τους υποτιμά. Όλα αυτά, όμως, θέτουν το υπόβαθρο για τον επεκτατισμό, και την υπονόμευση της συνεργασίας των εθνών, ενοστειρούν την καχυποψία απέναντι στους ξένους, υποσκάπτοντας έτσι τη διεθνή ειρήνη

Διεθνιστικός τομέας

- Η επέμβαση των ισχυρών κρατών στα εσωτερικά των μικρών κρατών αλλά και στις σχέσεις αυτών με τα όμορα κράτη, (ώστε να μπορούν να τα ελέγχουν: η πίστη στο δόγμα «διαίρει και βασίλευε» και τα κυρίαρχα οικονομικά συμφέροντα των κρατών προκαλούν απορρύθμιση της πολιτικής ζωής και δημιουργούν -με προπαγανδιστικούς μηχανισμούς- τεχνητές αντιθέσεις και έχθρες ανάμεσα σε γειτονικά κράτη
- Η αδυναμία των διεθνών οργανισμών να προασπίσουν την ειρήνη λόγω της ανάμειξης ισχυρών συμφερόντων, η ύπαρξη πολιτικοστρατιωτικών οργανισμών (N.A.T.O.) και η δημιουργία «Ευρωστρατού» μαρτυρούν την κατ' επίφαση ειρηνική διαβίωση.
- Η έλλειψη του διαλόγου και η μη αναγνώριση από όλους τους ανθρώπους της μεγάλης αξίας του ως μοναδικού μέσου επίλυσης των διαφορών μεταξύ των κρατών.

Θρησκευτικοί –πολιτιστικοί λόγοι-ηθικοί λόγοι

- Ο θρησκευτικός και ιδεολογικός φανατισμός αναζωπυρώνει τις θρησκευτικές έριδες, οδηγεί σε μισαλλοδοξία και αδιαλλαξία.
- Η απανθρωπιά και η ηθική κρίση συνιστούν βασικούς λόγους, καθώς από αυτήν απορρέουν οι περισσότερες αφορμές που ωθούν σε πολεμικές συγκρούσεις.
- Η γενικότερη κρίση που εμφανίζεται σε όλους τους τομείς του σύγχρονου πολιτισμού.

Πολιτικός τομέας

- Τα ολοκληρωτικά καθεστώτα και η παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αποτελούν αιτίες πολεμικών συρράξεων.
- Τα αρνητικά χαρακτηριστικά των ηγετών, όπως ο εγωισμός, ο ατομικισμός, η φιλαρχία, η αρχομανία, η απληστία, η δίψα για κυριαρχία, αρκούν για να οδηγήσουν τους λαούς σε πολεμικές συρράξεις. Ορισμένοι ηγέτες, μάλιστα, εκμεταλλευόμενοι τη δύναμη και την ισχύ που διαθέτουν στους πολίτες, χρησιμοποιούν τους πολέμους ως μέσο προβολής και επιβολής τους, χωρίς να υπολογίζουν τις καταστροφικές συνέπειες
- Οι πολιτικές σκοπιμότητες

Φορείς κοινωνικοποίησης-προβαλλόμενα πρότυπα

- Η αποχή των πνευματικών μας ηγετών που δεν καθοδηγούν και ευαισθητοποιούν τον άνθρωπο.
- Η έντονη προβολή της βίας από τα ΜΜΕ-τα προβαλλόμενα πρότυπα
- Η απουσία ανθρωπιστικής εκπαίδευσης
- Η άναρχη ανάπτυξη της επιστήμης και της τεχνικής, όπως και η συνεργασία για την παραγωγή πολεμικών εξοπλισμών. Η επιστήμη στρατεύεται και υπηρετεί πολεμικούς σκοπούς
- Η επιστημονική έρευνα συμβάλλει στην τελειοποίηση των όπλων μαζικής καταστροφής (χημικά, βιολογικά, πυρηνικά)

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ	Η ΑΞΙΑ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ

Άτομο	
Ψυχοσωματικά Απώλειες σε έμπυχο υλικό, αναρίθμητα θύματα, κυρίως νεαρής ηλικίας, στρατόπεδα συγκέντρωσης, γενοκτονίες, αναπηρίες, επιδημίες → μείωση του πληθυσμού. Θάνατοι από λιμούς και επιδημίες, μαζικές εκτελέσεις, δολοφονίες, βασανιστήρια Πείνα, ανέχεια, ασθένειες	Απαλλάσσει το άτομο από το φόβο του βίαιου θανάτου, την ανασφάλεια. Ο άνθρωπος διακατέχεται από αισθήματα ηρεμίας, ασφάλειας, αισιοδοξίας για το μέλλον. Το άτομο αισθάνεται ασφάλεια, αισιοδοξία, σιγουριά για το μέλλον, βιώνει την ηρεμία, τη γαλήνη και είναι ψυχικά ισορροπημένο.

ΠΟΛΕΜΟΣ-ΕΙΡΗΝΗ επιμέλεια: Μαρία Κάππου

Κυριαρχεί η δυστυχία, ο πόνος, ο θρήνος, η απαισιοδοξία, η ανασφάλεια, η βία, το μίσος. Ο άνθρωπος διέπεται από διαρκή αγωνία και φόβο για το μέλλον του, συναισθήματα που σήμερα επιτείνονται από το ενδεχόμενο ενός πυρηνικού ολοκαυτώματος. Αυτή, μάλιστα, η αβεβαιότητα προκαλεί άγχος και ψυχολογικά προβλήματα. Ηθικά Κατάρρευση ανθρώπινων αρχών και αξιών: ο άνθρωπος αναισθητοποιείται, γίνεται απάνθρωπος και καχύποπτος, εξαχρειώνεται, αποθηριώνεται. Επικρατεί αμοιβαία δυσπιστία και καχυποψία. Επικρατεί σκληρότητα, απανθρωπιά, εκμετάλλευση, έλλειψη αλληλεγγύης προς το συνάνθρωπο, ατομισμός, μίσος, τρόμος, φρίκη	Ποιότητα ζωής Διαμορφώνονται οι κατάλληλες συνθήκες για ανώτερη παιδεία, μόρφωση, εργασία, ψυχαγωγία, γενικότερα για ποιότητα ζωής. Εργάζεται δημιουργικά και αφοσιώνεται στο έργο του, έχει προσωπική και κοινωνική ζωή, απολαμβάνει την ατομική ευτυχία και καταξίωση. Οι δυνάμεις του ατόμου χρησιμοποιούνται για καλό, δημιουργούν και συνθέτουν τον πολιτισμό. Ολοκληρώνεται η ανθρώπινη προσωπικότητα καλλιεργούνται τα ανθρωπιστικά ιδεώδη. Οδηγείται ο άνθρωπος στην επιδίωξη της πνευματικής και ηθικής του εξύψωσης.

Οικολογικός τομέας	
Φυσικό περιβάλλον Καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος, μόλυνση της ατμόσφαιρας, του εδάφους, όξινη βροχή, καταστροφή του όζοντος, ραδιενέργεια, κίνδυνος εξαφάνισης κάποιων φυτών και ζώων. Ανατρέπεται η φυσική ισορροπία, οικολογικά προβλήματα Δομημένο περιβάλλον Ανυπολόγιστες υλικές καταστροφές, τεράστιο πλήγμα επέρχεται στις υποδομές. Καταστροφή οικιστικού περιβάλλοντος. Ισοπεδώνονται οικοδομήματα, αρχαιολογικοί χώροι, μνημεία τέχνης, όλα γενικά τα αγαθά του πολιτισμού που δημιούργησαν οι άνθρωποι ανά τους αιώνες.	Μέριμνα και δράσεις για την προστασία του περιβάλλοντος Νόμοι και συνθήκες για μια αειφόρο και βιώσιμη ανάπτυξη Πράσινη τεχνολογία Προωθούνται αναπτυξιακά έργα (δημόσια έργα, σχολεία, πλατείες, μετρό, δρόμοι, γέφυρες, εμπορικά κέντρα, προστασία και ανάδειξη μνημείων κ.λπ.)

Οικονομικός τομέας	
Παράλυση της οικονομίας: αδρανοποιούνται οι διάφοροι τομείς παραγωγής εκτός από εκείνον της παραγωγής οπλικών συστημάτων, εγκαταλείπεται η καλλιέργεια της γης, αυξάνεται ο πληθωρισμός, τα αγαθά είναι δυσεύρετα, προωθείται η «μαύρη αγορά» και η αισχροκέρδεια, μειώνεται το βιοτικό επίπεδο. Ελαχιστοποιείται ο οικονομικός πλούτος των χωρών, προκαλείται οικονομική εξαθλίωση και υποβιβάζεται το βιοτικό επίπεδο των λαών. Διατίθενται υπέρογκα κονδύλια για τους στρατιωτικούς εξοπλισμούς.	Αναπτύσσεται η οικονομική ζωή, βελτιώνεται το βιοτικό επίπεδο των λαών. Επικρατεί γαλήνη, ηρεμία, ευρυθμία, ενώ παρατηρείται παραγωγικότητα και αποδοτικότητα. Αυξάνεται ο τουρισμός

Πολιτιστικός	
Η γνώση υπηρετεί τη δύναμη, η επιστήμη και η τεχνολογία εξαναγκάζονται σε στράτευση στη βιομηχανία του ολέθρου Πνευματική στασιμότητα, οπισθοδρόμηση των γραμμάτων, των τεχνών και των επιστημών, αμάθεια, αναλφαβητισμός Παρατηρείται πνευματικός σκοταδισμός, στασιμότητα, αποτελμάτωση ηθική διαφθορά: καταπατούνται οι αξίες, τα ιδανικά, κλονίζονται οι κοινωνικοί θεσμοί, αυξάνεται η βία και η εγκληματικότητα, οι άνθρωποι δρουν βασισμένοι στα ένστικτα και τα πάθη. Οι πολιτισμοί οδηγούνται σε παρακμή.	Μόνο σε συνθήκες ειρηνικής διαβίωσης οι άνθρωποι μπορούν να δημιουργήσουν έργα πολιτισμού. Η επιστήμη βρίσκεται στην υπηρεσία του ανθρώπου Προωθούνται τα γράμματα, οι τέχνες, οι επιστήμες. Παρατηρείται πνευματική και πολιτιστική πρόοδος προασπίζονται οι αξίες και τα ιδανικά Φιλανθρωπικές εκδηλώσεις Ανθρωπισμός-Εθελοντισμός

Κοινωνικός - Πολιτικός τομέας	
Καταλύονται κοινωνικοί θεσμοί και η δημοκρατία, καταργούνται οι νόμοι και τα δικαιώματα Επέρχονται συχνά αλλαγές στα καθεστώτα. Οι δεσμοί επαφής των ανθρώπων χαλαρώνουν με αποτέλεσμα την αλλοίωση στις ανθρώπινες σχέσεις	Η επικράτηση της ειρήνης κατοχυρώνει τη δημοκρατία και προασπίζει τα ανθρώπινα δικαιώματα. Αναπτύσσονται οι διανθρώπινες σχέσεις και οι κοινωνικές αρετές καθώς τα μέλη της συνεργάζονται, ευδοκιμούν.

Εθνικός-Διακρατικός τομέας	
Η εθνική ταυτότητα νοθεύεται, γίνεται αντικείμενο εκμετάλλευσης. Αναπτύσσονται εθνικιστικές και ρατσιστικές τάσεις.	Προωθείται ο υγιής οικουμενισμός/διεθνισμός Η ειρήνη εγγυάται την αρμονική συνύπαρξη των λαών, τη συναδέλφωση, την αμοιβαία εμπιστοσύνη. Φέρνει σε επαφή τους λαούς όλης της γης και καλλιεργεί το διάλογο ως μοναδικό μέσο επίλυσης των διαφορών τους Παρακινεί τους ανθρώπους σε ειρηνικά έργα που συμβάλλουν στην πρόοδο και ευημερία της ανθρώπινης παγκόσμιας κοινότητας.

Μπορείτε να παρακολουθήσετε ταινίες στο διαδίκτυο

Το χρονικό της Μικρασιατικής καταστροφής

<https://www.youtube.com/watch?v=ah7sQVzPDA8&list=PLB1F8864FA33E5735>

΄Αουσβιτς

<https://www.youtube.com/watch?v=xEEpxCLb0Ks>

Η Ελλάδα στο β΄ παγκόσμιο πόλεμο

<https://www.youtube.com/watch?v=gWhOE2z3uCG>

Η πείνα στην κατοχή

https://www.youtube.com/watch?v=4_Vwl2mdMuw

ΜΕ ΠΟΙΟΥΣ ΤΡΟΠΟΥΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΠΑ ΠΑΓΙΩΘΕΙ Η ΕΙΡΗΝΗ:

Η ειρήνη μπορεί να διασφαλιστεί με την **καταπολέμηση των αιτιών** που αναπαράγουν τον πόλεμο, όπως είναι η άνιση κατανομή του πλούτου, της γνώσης και της ισχύος μεταξύ των λαών

Οικονομικός τομέας

- Με την παροχή χρημάτων για την **επίλυση των προβλημάτων που αποτελούν πηλγές του σύγχρονου πολιτισμού** (φτώχεια, πείνα κυρίως στο λεγόμενο τρίτο κόσμο κ.τ.λ.) και όχι για την κατασκευή όπλων που μπορούν να φέρουν την καταστροφή.
- Με μια πολιτική απαγκίστρωσης των χωρών από τις επενδύσεις στον πολεμικό τομέα

Πολιτικός τομέας

Ενίσχυση της **δημοκρατίας**, προστασία των **ανθρωπίνων δικαιωμάτων** και ένταξη των μειονοτήτων

Διεθνιστικός τομέας

- Με τη χρησιμοποίηση του διαλόγου ως μοναδικού μέσου επίλυσης των διαφορών μεταξύ των ανθρώπων στις καθημερινές τους σχέσεις και των κρατών γενικότερα
- Με τη **μείωση των πυρηνικών όπλων** και τη σταδιακή κατάργησή τους (ύφεση, αφοπλισμός).
- Με την ανάπτυξη των σχέσεων μεταξύ των κρατών μέσα από **πολιτιστικές και αθλητικές εκδηλώσεις**
- **Οι διεθνείς οργανισμοί** είναι αναγκαίο να αποκτήσουν πραγματική ισχύ, ώστε οι αποφάσεις τους να μην παραμένουν απλά προσδοκίες.
- Διεθνοποίηση, μαζικοποίηση του ειρηνιστικού κινήματος

Φορείς κοινωνικοποίησης

- **Οικογένεια**(φορέας αξιών, προβολή προτύπων)
- **Σχολείο**(Ανθρωπιστική παιδεία για την κατανόηση των αγαθών της ειρήνης, ιστορική γνώση.)
- Με τη συμβολή των **επιστημόνων, των πνευματικών ανθρώπων** και γενικά όλων εκείνων που μπορούν να ενημερώσουν και να προβληματίσουν τους ανθρώπους για τους κινδύνους που διατρέχει η παγκόσμια ειρήνη.
- **ΜΜΕ**(προβολή των συνεπειών του πολέμου, ανάδειξη του αγαθού της ειρήνης, διαφωτισμός της κοινής γνώμης)

Άτομο

- Συνειδητοποίηση κάθε ανθρώπου ξεχωριστά της μεγάλης αξίας και σημασίας της ειρήνης για την παγκόσμια ανάπτυξη και πρόοδο.
- Συμμετοχή σε φιλειρηνικά κινήματα και οργανώσεις που έχουν τη δυνατότητα να ασκήσουν πίεση στις πολιτικές ηγεσίες όλων των κρατών που λαμβάνουν τις σημαντικές αποφάσεις.
- Ενίσχυση των πολιτικών εκείνων, οι οποίοι θα εργαστούν για να υπάρξει συνεργασία μεταξύ των κρατών και για να αποτραπεί ο εφιάλτης του πολέμου.

ΠΟΛΕΜΟΣ-ΕΙΡΗΝΗ επιμέλεια: Μαρία Κάππου

αφύπνιση των νέων που θα πρέπει να αγωνιστούν, για να δημιουργηθεί μια κοινωνία στην οποία δε θα υπάρχουν οι σημερινές ανισότητες που αποτελούν κατάφωρη παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

«Κάτι αγνοούμε, κάπου παρανομούμε. Η ευθύνη της συμφοράς που βαραίνει τον κόσμο είναι δική μας. Δεν έχει περάσει και πολύς καιρός από τότε που έγραφα για την «ιερή στατιστική» ενός παράξενου φίλου μου. Όλοι μας έπρεπε να την κάνουμε αυτή τη στατιστική: «Προσπαθώ να βρω, μου είπε την πρώτη φορά, πόσοι πάνω κάτω άνθρωποι σκοτωθήκανε σε τούτο τον πόλεμο». Φαίνεται πως θα βρήκε περίπου τον αριθμό, γιατί τη δεύτερη φορά που συναντηθήκαμε δεν τον απασχολούσαν οι σκοτωμένοι. «Οι ανάπηροι, μου λέει, είναι τόσοι σ' όλο τον κόσμο. Μάζεψα λοιπόν τα κομμένα χέρια και τα κομμένα πόδια ολονών, τα 'βαλα κατά μήκος, το ένα κοντά στο άλλο κι έφτιαξα έναν πολύ μακρύ δρόμο. Ένα δρόμο που η χιλιομετρική του απόσταση θα ήταν δύσκολο να υπολογιστεί». Και την τρίτη φορά που τον ρώτησα, δεν είχε ξεφύγει ακόμα απ' αυτό το πένθιμο θέμα του. «Με τα κόκαλα των νεκρών, μου λέει, φτιάχνει κανείς ένα γήλοφο. Με τόσα κόκαλα φτιάχνει ένα λόφο και με τόσα ένα βουνό... » Κι δεν είναι λίγες οι φορές που φτιάχνω με τη σκέψη μου από τότε αυτό το βουνό. Το βλέπω συχνά να λευkiάζει μπροστά στα μάτια μου με την κορφή του χαμένη στα σύννεφα. Βλέπω τον ήλιο να κατεβαίνει πίσω του. Πόσος χρόνος θα χρειαζόταν άραγε, για να εκφωνήσει κανείς τα ονόματα σαράντα εκατομμυρίων νεκρών; Λογαριάζω αυτό το απέραντο προσκλητήριο κι αμέσως σκέφτομαι να ρωτήσω: ποιος θα μπορούσε να ισχυριστεί ότι κανείς δε φταίει γι' αυτό;» (Νικηφόρος Βρεττάκος, «Δυο άνθρωποι μιλούν για την ειρήνη του κόσμου»).

ΚΡΙΤΗΡΙΟ

ΠΟΛΕΜΟΣ ή ΕΙΡΗΝΗ Του Δημήτρη Κωνσταντακόπουλου, 17-07-08	Θέματα, πληροφορίες Λογικές σχέσεις
Πόλεμος ή Ειρήνη; Για πολλοστή φορά την τελευταία πενταετία το ζήτημα ενός νέου πολέμου, πολύ ευρύτερου, παγκόσμιου στις συνέπειές του, αν όχι στο πεδίο της διεξαγωγής του, τίθεται εκ των πραγμάτων, με την κορύφωση των, ανοιχτών ή συγκαλυμμένων, λεκτικών ή εμπράκτων, απειλών Ισραήλ-ΗΠΑ κατά Ιράν. Ο κίνδυνος μείζονος οικονομικής κρίσης απέτρεψε ίσως μέχρι τώρα την εκδήλωση μιας πολεμικής κλιμάκωσης. Εντούτοις, ακριβώς μια τέτοια προοπτική, που έχει γίνει τώρα πιθανότερη για καθαρά οικονομικούς λόγους, μπορεί ίσως και να επιταχύνει την εκδήλωση ενός πολέμου, που θα έχει το «προσόν» να περισπάσει αποφασιστικά την παγκόσμια, ιδίως δυτική κοινή γνώμη από τα οικονομικά και κοινωνικά προβλήματά της, ρίχνοντάς την στη δίνη μιας «άτυπα», «ιδιότυπα» παγκόσμιας σύρραξης και των ολοκληρωτικών, αστυνομικών και άλλων μέτρων που θα συνοδεύσουν αναπόφευκτα έναν αληθινό, πλήρη «πόλεμο πολιτισμών».	

Οι περισσότεροι άνθρωποι δεν θέλουν να πιστέψουν στην **πιθανότητα** πολέμου με το Ιράν, γιατί τους φαίνεται παράλογος. Δυστυχώς όμως, αν οι πόλεμοι γίνονταν «λογικά», δεν θα είχε γίνει ποτέ κανένας, δεν θα έφταναν οι Αθηναίοι στη Σικελία, θα άκουγε ο Μεγαλέξαντρος τους στρατηγούς του, δεν θα επιτίθεντο στη Ρωσία ο Ναπολέων και ο Χίτλερ, δεν θα έφταναν οι Έλληνες στον Σαγγάριο και δεν θα ήταν οι Αμερικανοί στο Ιράκ Αφγανιστάν και Λίβανο.

Τα αποτελέσματα ενός νέου πολέμου στη Μέση Ανατολή θα είναι καταστροφικά. Ο κίνδυνος μιας μείζονος παγκόσμιας καταστροφής έχει κινητοποιήσει ένα τμήμα του ίδιου του αμερικανικού κατεστημένου, περιλαμβανομένης της ηγεσίας του Πενταγώνου (ο ναύαρχος Φάλλον, διοικητής της κεντρικής διοίκησης παραιτήθηκε, διαφωνώντας με την πολεμική προοπτική) ενώ ο Υπουργός Άμυνας και ο αρχηγός του Μικτού Επιτελείου επέκριναν δημόσια την πολεμική επιλογή, χωρίς όμως και να την αποποιούνται.

Όλη η ιστορική εμπειρία που διαθέτουμε πείθει ότι αεροπορικοί βομβαρδισμοί δεν ήταν ποτέ μέχρι τώρα επαρκείς για να συντρίψουν μια χώρα. Η συντριβή του Ιράν απαιτεί πιθανώς τη χρήση πυρηνικών όπλων, που μπορεί να ονομάζονται μικρά, τακτικά, περιορισμένα, αλλά δεν παύουν να είναι πυρηνικά. Η πρώτη χρήση πυρηνικών μετά τη Χιροσίμα και το Ναγκασάκι θα αφήσει έναν κόσμο που δεν θα μοιάζει σε τίποτα με αυτόν που σήμερα γνωρίζουμε. Είναι αδύνατο να κάνει κανείς οποιαδήποτε σοβαρή πρόβλεψη για τον «νικητή» ή τις συνέπειες, οικολογικές, οικονομικές και πολιτικές. Η τρομοκρατία θα γενικευθεί και η απάντηση θα πάρει τη μορφή καθαρά ολοκληρωτικών μεθόδων.

Ελπίζει κανείς ότι ο Θεός και η Λογική θα βάλουν το χέρι τους. Αλλά συν Αθηνά και χείρα κίνει. Που είναι οι πολιτικές ηγεσίες της Ευρώπης, της Ρωσίας, της Κίνας, τι ακριβώς κάνουν οι περιφερόμενοι 27 «ηγέτες» και Υπουργοί Εξωτερικών της ΕΕ; Ακόμα και η Greenpeace που έδωσε τη διέξοδο, με την πρόταση μιας αποπυρηνικοποιημένης Μέσης Ανατολής, δεν τολμάει καλά καλά να επαναλάβει τη δική της πρόταση. Δίκη Πόντιου Πιλάτου, περιμένουν να δουν αν θα επικρατήσει η CIA ή ο Τσένει! Ακόμα κι αν αποφύγουμε τον πόλεμο, οι Ευρωπαίοι θα έχουμε αποδείξει την ανυπαρξία μας.

www.Greek American News Agency.gr

ΠΟΛΕΜΟΣ-ΕΙΡΗΝΗ επιμέλεια: Μαρία Κάππου

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Να συντάξετε την περίληψη του κειμένου σε 120-150 λέξεις.
2. Να βρείτε τον τρόπο και τα μέσα πειθούς της τρίτης παραγράφου .
3. «Οι απειλές δεν τρομοκρατούν μόνο τον αντίπαλο και τους τρίτους δεσμεύουν και αυτόν που τις εκτοξεύει». Να αναπτύξετε τη θέση του συγγραφέα σε μια παράγραφο 80-100 λέξεων.
4. Να γράψετε από μια συνώνυμη λέξη για τα ακόλουθα: επιταχύνει, παγκόσμια, πιθανότητα, εμπόδισε, τμήμα
5. Οι Ρωμαίοι εφάρμοζαν το ρητό «si vis pacem, para bellum» (= αν θέλεις ειρήνη, παρασκεύαζε πόλεμο) στην προσπάθειά τους να εδραιώσουν την ειρήνη. Πιστεύετε πως σήμερα ακολουθείται η ίδια πολιτική; Ποιος, κατά τη γνώμη σας, είναι ο ασφαλέστερος τρόπος εξασφάλισης της ειρήνης; Να αναπτύξετε τις απόψεις σας σ' ένα αποδεικτικό δοκίμιο 500- 600 λέξεων.

Οι σημειώσεις αποτελούν σύνθεση πληροφοριών από τις εξής διαδικτυακές πηγές

<http://parents.doukas.gr/app/webroot/fckfile/file/Lykeio/New/Glykeiou/EKΘΕΣΗ>

http://laventer.blogspot.gr/2010_11_24_archive.html

<http://panosfilologos.blogspot.gr>

Μπορείτε να αντλήσετε περισσότερες πληροφορίες

http://ta4mx.blogspot.gr/2010/12/blog-post_10.html

http://oxynoi.blogspot.gr/2012/03/blog-post_4817.html

http://dimichri65.blogspot.gr/2011/01/blog-post_26.html

http://www.vlioras.gr/Philologia/Composition/Eirini_Polemos.htm